

Informacja o działalności Sekcji Pedagogiki Medialnej KNP PAN oraz działającym przy niej Zespole Pedagogiki Medialnej

Sekcja Pedagogiki Medialnej kierowana jest przez dr hab. prof. APS Macieja Tanasia –kierownika Katedry Dydaktyki i Pedagogiki Medialnej APS. Funkcję zastępcy pełni dr hab. prof. AWSB Janusz Morbitzer - Przewodniczący Komisji Nauk Pedagogicznych Oddziału PAN w Krakowie.

Członkami Sekcji zostali wybrani przez KNP PAN:

dr hab. prof. APS Józef Bednarek
prof. dr hab. Stanisław Juszczyk
dr hab. prof. UP Barbara Kędzierska
dr hab. prof. US Małgorzata Makiewicz
dr hab. prof. UR Janusz Miąso
dr hab. prof. UAM Jacek Pyżalski
dr hab. prof. UMK Dorota Siemieniecka
dr hab. prof. UR Marta Wrońska

Przy Sekcji KNP PAN został reaktywowany Zespół Pedagogiki Medialnej, istniejący już w poprzedniej kadencji KNP PAN (2015-2019). Warto przypomnieć, że jego inauguracyjne posiedzenie odbyło się 25 stycznia 2019 r. w Sali Senatu Akademii Pedagogii Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Na spotkaniu obecny był Przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (w kadencji 2015-2019) - prof. dr hab. Bogusław Śliwerski ([Zespół Pedagogiki Medialnej o poważnych problemach edukacji w dwóch światach](#)), a także prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski - pełniący wówczas funkcję Rektora Akademii Pedagogii Specjalnej.

Interdyscyplinarność problematyki naukowej podjętej przez Sekcję i Zespół Pedagogiki Medialnej, jej społeczna aktualność oraz poznawcza atrakcyjność spowodowały szybki rozwój osobowy oraz programowy Zespołu. Włączono wszystkich zainteresowanych członków istniejącego już Zespołu, członków Sekcji, a także powołano nowe osoby. Aktualny skład przedstawia się następująco:

Zarząd:

Przewodniczący ZPM przy KNP PAN – Prof. APS dr hab. Maciej Tanaś

Z-cy:

Prof. UR dr hab. Marta Wrońska – Uniwersytet Rzeszowski
Prof. dr hab. Zbyszko Melosik – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

Sekretarze:

Dr Sylwia Galanciak – Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie
Prof. UR dr hab. Janusz Miąso – Uniwersytet Rzeszowski

Członkowie Zarządu:

Prof. UR dr hab. Ryszard Pęczkowski – Uniwersytet Rzeszowski
Prof. APS, Małgorzata Makiewicz – APS w Warszawie i Uniwersytet Szczeciński
Prof. AWSB dr hab. Janusz Morbitzer – Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej
Prof. UMK, dr hab. Dorota Siemieniecka – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Prof. UP dr hab. Barbara Kędzierska – Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

Prof. UKSW dr hab. Barbara Galas – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Prof. APS dr hab., Józef Bednarek – Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

Pełnomocnik Przewodniczącego ZPM przy KNP PAN ds. informatyzacji

Dr Piotr Karaś, Uniwersytet Rzeszowski

Ułożona w porządku tytułów i stopni naukowych lista członków Zespołu Pedagogiki Medialnej obejmuje: 12 profesorów, 35 doktorów habilitowanych, profesorów uczelni oraz 29 doktorów:

Prof. dr hab. Stanisław Dylak
Prof. dr hab. Janusz Gajda
Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Gogołek
Prof. dr hab. Stanisław Juszczyk
Prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski
Prof. dr hab. Zbyszko Melosik
Prof. dr hab. Bronisław Siemieniecki
Prof. dr hab. Marek Sokołowski
Prof. dr hab. Wacław Strykowski
Prof. dr hab. Bogdan Szulc
Prof. dr hab. inż. Ryszard Tadeusiewicz
Prof. dr hab. Mirosława Wawrzak- Chodaczek

Prof. UZ dr hab. Eunika Baron-Polańczyk
Prof. APS dr hab. Józef Bednarek
Prof. UwB dr hab. Katarzyna Borawska-Kalbarczyk
Prof. UKSW dr hab. Piotr Drzewiecki
Prof. UKSW dr hab. Barbara Galas
Prof. UAM dr hab. Agnieszka Iwanicka
Prof. UŚ dr hab. Marek Kaczmarzyk
Prof. UP dr hab. Barbara Kędzierska
Prof. USWPS dr hab. Lucyna Kirwil
Prof. UJK dr hab. Sławomir Koziej
Prof. APS dr hab. Jan Łaszczyk
Prof. APS dr hab. Małgorzata Makiewicz
Prof. UR dr hab. Janusz Miąso
Prof. APS dr hab. Jarosław Michalski
Prof. AGH dr hab. inż. Jerzy M. Mischke
Prof. AWSB dr hab. Janusz Morbitzer
Prof. UP dr hab. Henryk Noga
Prof. USz dr hab. Elżbieta Perzycka
Prof. UR dr hab. Ryszard Pęczkowski
Prof. UW dr hab. Marek Piotrowski
Prof. UW r dr hab. Piotr Plichta
Prof. UP dr hab. Katarzyna Potyrała
Prof. UKSW dr hab. Monika Przybysz
Prof. UAM dr hab. Jacek Pyżalski
Prof. UMK dr hab. Dorota Siemieniecka
Prof. UAM dr hab. Wojciech Skrzydlewski
Prof. UŚ dr hab. Eugenia Smyrnova-Trybulska

Prof. UAM dr hab. Paweł Topol
Prof. AWSB dr hab. Marek Walancik
Prof. UR dr hab. Wojciech Walat
Prof. UAM dr hab. Natalia Walter
Prof. UŚ dr hab. Edyta Widawska
Prof. MUP dr hab. Ewa Wiśniewska
Płk prof. WAT dr hab. inż. Kazimierz Worwa
Prof. UR dr hab. Marta Wrońska

Dr Anna Andrzejewska
Dr Sylwester Bębas
Dr Ewa Bilska
Dr Justyna Bluszcz
Dr Katarzyna Bocheńska-Włostowska
Dr Aleksandra Chmielnicka-Plaskota
Dr Jakub Czarkowski
Dr Jakub Czopek
Dr Krzysztof Dziurzyński
Dr Sylwia Galanciak
Dr inż. Waldemar Grądzki
Dr Joanna Grubicka
Dr inż. Mariusz Kamola
Dr Piotr Karaś
Dr Janusz Kłoniecki
Dr Daniel Korzan
Dr Zbigniew Łęski
Dr Zbigniew Leduchowski
Dr Ewa Lewandowska -Tarasiuk
Dr Izabela Mikołajewska
Dr Danuta Morańska
Dr Olga Pawłowska
Dr Piotr Plichta
Dr Marek Siwicki
Dr Rafał M. Socha
Gen. dr Marcin Strzelec
Dr Piotr Toczyski
Dr Zbigniew Wieczorek
Dr Agnieszka Wrońska

Rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz ich rosnące znaczenie osobowe, społeczne, ekonomiczne, polityczne, a nawet militarne powodują permanentne poszerzanie pola badań pedagogiki medialnej. Stąd niezmiernie ważne jest udostępnianie wyników badań i wymiana refleksji naukowej pomiędzy zespołami z różnych ośrodków akademickich w Polsce. Ich różnorodność, specjalizacja, ale też częsta interdyscyplinarność, stanowią poznawcze i intelektualne wyzwanie, sprostanie któremu wydaje się efektywniejsze w przypadku działań międzyuczelnianych. Sprzyja im również zróżnicowana specjalizacja naukowa członków Zespołu Pedagogiki Medialnej.

W bieżącej kadencji KNP PAN (2020-2023), pomimo pandemii i ograniczeń przez nią spowodowanych, członkowie Zespołu wykazali znaczną aktywność organizacyjną i naukową. Na szczególną uwagę zasługują:

1. Utworzenie pod kier. prof. UR dr hab. Ryszarda Pęczkowskiego (Dyrektora Instytutu Pedagogiki, b. dziekana Wydziału Pedagogiki Uniwersytetu Rzeszowskiego) Bazy Danych Sekcji i Zespołu Pedagogiki Medialnej KNP PAN przez Zespół zadaniowy Uniwersytetu Rzeszowskiego, w skład którego weszli: prof. UR dr hab. Marta Wrońska, ks. prof. UR dr Janusz Miaso, oraz dr Piotr Karaś - pełnomocnik Przewodniczącego ZPM KNP PAN ds. informatyzacji. Baza danych obejmuje trzy kategorie: aktualne publikacje członków Zespołu (pełne wersje), badania naukowe oraz konferencje naukowe. Baza jest dostępna w wersji elektronicznej pod adresem: zpmpan.ur.edu.pl.
2. Udział członków Sekcji i Zespołu Pedagogiki Medialnej w zorganizowanym w dniach 6-10.12.2020 roku po raz pierwszy w Polsce Szczycie Cyfrowym Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Panel **“Internet - safety and development of children and young people - educational, social and legal consequences”** odbył się w pierwszym dniu Szczytu Cyfrowego – **UN Internet Governance Forum 2021**. Organizacja Narodów Zjednoczonych i Rzeczypospolita Polska - kraj-gospodarz. Katowice 6.12.2021. Zgromadził on licznych przedstawicieli świata akademickiego. Pomysłodawcą i organizatorem panelu był prof. APS i SWWS dr hab. Maciej Tanaś. Kierował też dyskusją bezpośrednio w Centrum w Katowicach. W sposób zdalny całą dyskusję moderował prof. dr Janusz Tanas, Faculty of Law and Business, Peter Faber Business School, Australian Catholic University, Melbourne, Australia. Wsparcie organizacyjne panelu zapewniał początkowo NASK - Państwowy Instytut Badawczy, a po zmianach kadrowych - Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości, kierowana przez Rektora-Komendanta gen. dr. Marcina Strzelca.

W planowanym czasie wykłady wygłosili Panie Profesor:

- Dorota Siemieniecka z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu *„Selected aspects of the phenomenon of cyberbullying”*.
- Eugenia Smyrnova-Trybulska z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach *“The challenges and conditions for the successful implementation of e-learning at the university. Selected experiences during the pandemic”*

Trudności w uzyskaniu łączności oraz skrócenie czasu trwania panelu przez organizatorów spowodowało, że trzecia prelegentka - prof. UKSW dr hab. Barbara Galas - swój wykład wygłosiła już w sieci, przesyłając treść wystąpienia na ręce prof. APS i SWWS dr hab. Macieja Tanasia. Podobnie postąpiły kolejne, zgłoszone i wstępnie zakwalifikowane do wystąpienia osoby.

Dyskusja wykroczyła daleko poza wyznaczony czas i miejsce, ostatecznie przenosząc się do Internetu. Łącznie głos zabrało kilkanaście osób z Sekcji i Zespołu Pedagogiki Mediów Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Udział wzięli Profesorowie:

- Barbara Galas z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego – *“The social and cultural change - implications for media education”*;
- Monika Przybysz z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego – *„The preliminary research results in the project ‘Interdisciplinary and comparative diagnosis of secondary problems emerging in the attitudes and behaviours of contemporary youth as a consequence of the coronavirus pandemic Covid-19, in the individual and community perspective’”, under the direction of Professor Jacek Kurzępa;*
- Ryszard Pęczkowski z Uniwersytetu Rzeszowskiego – *„Research on the functioning of small schools in a rural environment”*;

- Marta Wrońska z Uniwersytetu Rzeszowskiego – „*The media culture of the adolescents*”;
- Katarzyna Borawska-Kalbarczyk z Uniwersytetu w Białymstoku – “*How to ensure the information security of children and youth as intensive users of social media in the context of the threat of infodemic?*”;
- Małgorzata Makiewicz, reprezentująca Uniwersytet Szczeciński i Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – “*The International Photographic Competition ‘Mathematics in Focus’ - supporting mathematical education with a view on the process of mathematical thinking and promoting mathematical knowledge and culture*”;
- Józef Bednarek z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – “*The challenges of digital education during the Covid-19 pandemic*”;
- Eunika Baron-Polańczyk z Uniwersytetu Zielonogórskiego – „*COVID-19 pandemic and distance learning and its consequences*”;
- Beata Nowak ze Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości – “*New technologies in the Polish Prison Service*”;
- Marek Piotrowski z Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej – „*A platform for remote pre-school education in conditions of partial or complete isolation. Educational media project supported by artificial intelligence*”;
- Janusz Miąso z Uniwersytetu Rzeszowskiego – “*Mediatization and anthropological desires related to the need for real contact, closeness and interpersonal relations. A meeting of the paradigm of real and virtual relations*”;
- Adam Solak z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – “*Digital media as a carrier of labor values in adolescents*”;
- Dr Jakub Czarkowski ze Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości – “*ICT as a tool for optimizing the education process. Characteristics of educational behavior on the basis of the model of five personality traits*”;
- Dr Anna Andrzejewska z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – “*The influence of tabloidization of content in social media on the attitudes of teenagers*”;
- Ppłk. Piotr Sękowski ze Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości – „*Legal aspects of academic education for officers of the Prison Service*”.

Głos w prowadzonej na łączach internetowych dyskusji zabrał również Maciej Tanaś reprezentujący Szkołę Wyższą Wymiaru Sprawiedliwości i Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Zwrócił uwagę na niebezpieczeństwa związane z narastającą luką informacyjną w zakresie medialnej dezinformacji i manipulacji oraz pilną potrzebę uwzględnienia w akademickich programach kształcenia nauczycieli kompetencji medialnych, informacyjnych i informatycznych, a nie tylko technicznych. Mówił o konieczności systemowych działań przeciwko coraz poważniejszym zagrożeniom bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, jakie stwarza rozwój nowych technologii. Sygnalizował też potrzebę wsparcia badań pedagogicznych w tym zakresie programami NCBiR oraz NCN. Zaapelował również o możliwość przeprowadzenia poważnych badań w Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej nad stanem faktycznym procesów edukacyjnych i wychowawczych podczas pandemii COVID-19, diagnozy skutków osobistych i społecznych, a także eksperymentalnego testowania metod dydaktycznych przydatnych w edukacji zdalnej, zwłaszcza w przypadku dalszych, wirusowych zagrożeń systemu edukacji i bezpieczeństwa państwa.

Warto dodać, że obok UNESCO, jedynie Sekcja i Zespół Pedagogiki Medialnej we współpracy organizacyjnej ze Szkołą Wyższą Wymiaru Sprawiedliwości przeprowadziły panel naukowy w pierwszym dniu światowego Szczytu Cyfrowego – **United Nations Internet Governance Forum 2021**. Organizatorzy Panelu także w bieżącym roku zostali zaproszeni przez Zespół ds. IGF Polska Kancelarii Prezesa Rady Ministrów do zgłoszenia propozycji sesji naukowej na Szczycie Cyfrowym – IGF Polska 2022.

3. Stworzenie przez Zespół Pedagogiki Medialnej agory, pozwalającej prezentować i poznawać dorobek naukowy poszczególnych środowisk akademickich, przyspiesza wymianę wyników badań, sprzyja inicjowaniu dyskursu społecznego oraz pogłębianiu i poszerzaniu refleksji naukowej w zakresie pedagogiki medialnej. Spośród wielu zrealizowanych w minionym okresie projektów badawczych trzeba koniecznie przywołać prace Zespołu, w skład którego wchodzi:

- Eunika Baron-Polańczyk, Uniwersytet Zielonogórski,
- Elżbieta Perzycka, Uniwersytet Szczeciński,
- Wojciech Walat, Uniwersytet Rzeszowski,
- a także:
- Aleksander Cywiński, Uniwersytet Szczeciński,
- Marta Gliniecka, Akademia Pomorska w Słupsku,
- Waldemar Lib, Uniwersytet Rzeszowski,
- Krzysztof Łuszczek, Uniwersytet Szczeciński,
- Lidia Marek, Uniwersytet Szczeciński,
- Oskar Szwabowski, Uniwersytet Szczeciński,
- Tomasz Warzocha, Uniwersytet Rzeszowski,
- Jarek Janio – Santa Ana College – USA

Biorą oni czynny udział w realizacji następujących projektów:

- A. Międzynarodowy projekt naukowo – badawczy „*Transcultural Perspective in Art Education*”, realizowany w ramach programu HORYZONT 2020 - H2020-MSCA-RISE-2019 (Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange), Nr 872718. TPAAE Konsorcjum: Pwani University, Kenia, Kenyatta University, Kenia, Distant Relatives Events Limited, Kenia, University of Macerata, Włochy, Muzeum Narodowe w Szczecinie. Czas trwania: 03.02.2020-02.02.2024. Koordynatorem jest Akademia Sztuki, Poland (z ramienia Uniwersytetu Szczecińskiego uczestniczą: w nim E. Perzycka, L. Marek, A. Cywiński, K. Łuszczek).
- B. Międzynarodowy projekt naukowo – badawczy „*Technologies of Imagining in Communication, Arts and Social Science*”, realizowany w ramach programu HORYZONT 2020 - H2020-MSCA-RISE-2016 (Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange), Nr 734602. Konsorcjum: Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem – Czech Republic, The Polish University Abroad in London, England, Association for Education, Science, Culture – Poland, The University of the Witwatersrand – RPA, Pwani University, Kenya, University of Macerata, Italy. Czas trwania: 01.04.2017-31.10.2021. Koordynatorem jest Academy of Art in Szczecin, Poland.
- C. Międzynarodowy projekt naukowo - badawczy „*Společno-technologické aspekty edukace akademické v období pandemie – perspektiva*”

międzynarodowa”, Nr. PBN/3/2020, finansowany przez Stowarzyszenie Edukacja Nauka Kultura w okresie kwiecień 2020 - marzec 2021

Efektom są: cykliczne seminaria naukowe, Międzynarodowy Dyskusyjny Klub Filmowy (International Discussion Film Club), liczne raporty i publikacje naukowe oraz udział w konferencjach naukowych i seminariach o zasięgu międzynarodowym i krajowym:

- “OUR EVERYDAY IDENTITY - International Interdisciplinary Conference” (organizator: Contemporary Literary and Artistic Culture Unit PUNO in London; termin: 12-13.12.2020; on-line)
- “Edukacja przed, podczas i po pandemii” (organizatorzy: Katedra Pedagogiki Ogólnej, Dydaktyki i Studiów Kulturowych Uniwersytetu Szczecińskiego; Katedra Pedagogiki Ogólnej i Porównawczej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Bydgoszcz 20.06.2020)
- Seminarium Zespołu Pedagogiki Szkoły (online) w dn. 5.10.2020 (E. Perzycka, J. Janio, A. Cywiński, S. Muoki, L. Marek, A. Szajner, K. Łuszczek, Chen Chen).
- Cykliczne polsko-amerykańskie seminaria naukowo – badawcze „*Educational theories and practices - socio-cultural challenges*” (koordynator: E. Perzycka, platforma ZOOM). Terminy: 01.02.2021, 08.02.2021, 15.02.2021, 22.02.2021, 4.01.2021, 11.01.2021, 18.01.2021, 25.01.2021.
- Cykliczne polsko-amerykańskie seminaria naukowo – badawcze „*The Delphi Method of Research in Social Sciences*” (koordynator: K. Łuszczek, platforma ZOOM). Terminy: 04.01.2021, 11.01.2021, 18.01.2021, 25.01.2021.
- Cykliczne polsko-amerykańskie seminaria naukowo – badawcze „*Pandemic letters. Autoethnographic study of academic remote education*” (koordynator: E. Perzycka, platforma ZOOM). Terminy: 23.11.2020, 30.11.2020, 07.12.2020, 14.12.2020.
- Cykliczne polsko-amerykańskie seminaria naukowo – badawcze „*Edukacja zdalna w uczelniach polskich i amerykańskich. Przegląd stanowisk i uwarunkowań w okresie pandemii COVID 19*” (koordynator: L. Marek, platforma ZOOM). Terminy: 28.09.2020, 5.10.2020, 12.10.2020, 19.10.2020, 27.10.2020.
- Seminarium Zespołu Pedagogiki Szkoły w systemie online (5.10.2020) - wystąpienie: E. Perzycka.
Zarysowana powyżej współpraca środowisk akademickich Uniwersytetu Szczecińskiego, Zielonogórskiego, Rzeszowskiego oraz Akademii Pomorskiej w Słupsku we współpracy z interesariuszami zagranicznymi jest znakomitą przykładem międzyuczelnianej aktywności naukowej w przestrzeni badań pedagogiki medialnej.

4. W obliczu pandemii członkowie Zespołu Pedagogiki Medialnej niemal natychmiast podjęli działania zmierzające do przeciwdziałania zagrożeniom oświatowym w Polsce. W celu podniesienia niezbędnych kompetencji informatycznych, informacyjnych i medialnych nauczycieli, uczniów i ich rodziców oraz diagnozy osobowych i społecznych skutków rozpoczęli badania ich stanu oraz sygnalizowanych potrzeb, publikując nie tylko raporty, ale też prace naukowe i popularno-naukowe, ułatwiające pokonywanie barier poznawczych, kompetencyjnych, metodycznych i merytorycznych. Przykładem niech służy

poniższych dziesięć publikacji z powstałych niezmiernie szybko licznych książek i artykułów dotyczących tej problematyki:

- Jacek Pyżalski (red.): *Edukacja w czasach pandemii wirusa COVID –19. Z dystansem o tym, co robimy obecnie jako nauczyciele*. EduAkcja. Warszawa: 2020, ss. 108.
- Jakub J. Czarkowski, Mariusz Malinowski, Marcin Strzelec, Maciej Tanaś (red.): *Zdalne kształcenie akademickie dorosłych w czasie pandemii*. Wydawnictwo DIG. Warszawa 2020, ss. 312.
- Maciej Tanaś (red.): *Technologie informacyjno-komunikacyjne w edukacji. 10 pytań do ludzi nauki*. Wydawnictwo DiG. Warszawa 2020, ss. 260.
- Maciej Tanaś, Sylwia Galanciak (red.): *Otwarte zasoby edukacyjne i otwarta nauka*. Seria: Cyberprzestrzeń – Człowiek – Edukacja. Tom 5. Oficyna Wydawnicza „IMPULS”. Kraków 2020, ss. 356.
- Sylwia Galanciak, Marek Siwicki: Students of pedagogy on social relations at the beginning of the pandemic – in the light of a qualitative analysis of their personal and social reflectiveness. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna* 2020, nr 9, s. 237–256.
- Maciej Tanaś: *Między wolnością a zniewoleniem człowieka w przestrzeni mediów cyfrowych. Primum non nocere - po pierwsze nie szkodzić*, [w:] Humanistyczne ambiwalencje globalizacji. Praca zbiorowa pod red. Ireny Wojnar i Agnieszki Piejki. Polska Akademia Nauk. Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus”. Warszawa 2021, s. 93-106
- Maciej Tanaś, Bronisław Siemieniecki: *Wychowanie a media*, [w:] Pedagogika medialna. Praca zbiorowa pod red. Bronisława Siemienieckiego. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2021, s. 125-140.
- Maciej Tanaś, Volodymyr Szachow: *Щодо потреби комплементарної освіти після пандемії (O potrzebie kształcenia komplementarnego po pandemii)*, „[Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія](#)”, Міністерство освіти і науки України. Вінниця (Winnica, Ukraina), 2021, No 66, s. 17-24.
- Barbara Galas: *Socio-Cultural Change and Education: Implications for Media Education*, *International Journal of Pedagogy, Innovation and New technologies*, 2021, Vol. 8, No 2.
- Małgorzata Makiewicz: *Rozważania o dwóch strategiach badawczych pedagogiki. Indukcyjny i dedukcyjny tok wnioskowania na przykładzie badań z zakresu kultury medialnej nastolatków*”, *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 2021, vol. 40, nr 3, s. 61-78.

5. Międzyuczelniana, interdyscyplinarna współpraca na polu pedagogiki medialnej zaowocowała kilkoma ważnymi naukowo i dydaktycznie przedsięwzięciami:

- Projektem naukowym Uniwersytetu Szczecińskiego i odbywającym się w jego ramach Międzynarodowym Konkursie Fotograficznym „*Matematyka w obiektywie*”, realizowanym przez prof. Małgorzatę Makiewicz (Maciej Tanaś jest w nim jurorem od 2012 roku). W konkursie bierze corocznie udział kilkanaście tysięcy osób z różnych krajów. Uczestnicy przedstawiają w obrazie fotograficznym widzialną reprezentację obiektu matematycznego, podają autorski tytuł oraz przygotowują opis

pojęcia lub prawidłowości matematycznej. Projekt naukowo-dydaktyczny „Matematyka w obiektywie” już w 2019 r. uzyskał pierwsze miejsce w kategorii „Uniwersytecki projekt naukowy” w konkursie Laurów Uniwersyteckich, organizowanym przez Forum Uniwersytetów Polskich.

- Projektem „*Fotoedukacja – matematyczny konkurs fotograficzny z programem ambadorskim*”, kierowanym przez dr hab. prof. APS Małgorzatę Makiewicz na APS. Projekt uzyskał w 2022 r. grant w ramach konkursu MEiN Społeczna Odpowiedzialność Nauki w module „Popularyzacja nauki i promocja sportu”. Jego tematyka jest ściśle związana z zastosowaniem dydaktycznym mediów. Warto też wspomnieć o założonym przez dr hab. prof. APS Małgorzatę Makiewicz na APS Zespole Badawczym „*Kultury i Edukacji Nauk Matematycznych i Przyrodniczych*”, w ramach którego realizowane są badania i przygotowywane publikacje naukowe.
- Organizacją XV Ogólnopolskiej Konferencji „Matematyka - nasza niedostrzegalna kultura”. W konferencji wzięło udział 250 uczestników, a w skład komitetu naukowego weszło troje członków Sekcji Pedagogiki Medialnej KNP PAN (dr hab. prof. APS Maciej Tanaś, dr hab. prof. URz Marta Wrońska, dr hab. prof. APS Małgorzata Makiewicz).
- Międzynarodowym projektem „*Media literacy and critical viewing as effective outreach to learning throughout life by people with fewer opportunities*” (MC-VIEW) ERASMUS+ (nr: 2021-1-PL01-KA220-ADU-000033539, czas: 1.12.2021-30.11.2023, 256 853 euro). Projekt realizowany jest przez członków Zespołu Pedagogiki Medialnej z Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Rzeszowskiego i dotyczy kształtowania kompetencji medialnych osób defaworyzowanych. Celem jest wspieranie edukacji dorosłych w zakresie umiejętności korzystania z mediów poprzez rozwój kompetencji medialnych, informacyjnych i cyfrowych, w tym - kształcenie dorosłych edukatorów (odpowiedzialny dr Jakub Czopek). Projekt realizowany jest wspólnie ze Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Edukacji i Przedsiębiorczości z Rzeszowa (PL), Mindshift Talent Advisory lda z Lizbony (PT), LABC S.R.L. z Turynu (IT), Instalofi Levante SL z Walencji (ES) oraz Heraklion Municipality z Heraklionu (GR).
- Międzynarodowym projektem naukowym „*Pilotażowe kompleksy penitencjarne*”, Moduł nr 2 pn. „*Modernizacja systemu szkolenia kadry Służby Więziennej*” finansowanym ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021, a realizowanym pod kierunkiem prof. SWWS dr Jakuba Czarkowskiego. Projekt wykorzystuje koncepcję kształcenia komplementarnego autorstwa Macieja Tanasia (opracowywaną od lat we współpracy z Jakubem J. Czarkowskim) i zawiera moduły realizowane przy użyciu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wspomniana koncepcja dydaktyczna stanowi teoretyczną ramę kształcenia oficerów Służby Więziennej na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w zakresie penitencjarystyki w Polsce.

5. Członkowie Sekcji i Zespołu Pedagogiki Medialnej inicjują i realizują istotne naukowo oraz aktualnie społecznie inicjatywy. Przykładem niech służy:

- Udział (prof. Agnieszka Cybal-Michalska, prof. Mirosława Nowak-Dziemianowicz, prof. APS Maciej Tanaś) z ramienia Komisji ds. Polityki Szkolnictwa Wyższego i Ewaluacji Osiągnięć Naukowych KNP PAN w posiedzeniu Podkomisji stałej ds. nauki i szkolnictwa wyższego. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Sekretariat Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, Kancelaria Sejmu, Biuro Komisji Sejmowych (platforma „Whereby”). Warszawa 23 kwietnia 2021 r. W tym głos w dyskusji „O metodzie wprowadzania Narodowego Programu Kopernikańskiego - zagrożenia dla autonomii oraz stanu i rozwoju nauki w Polsce” (M. Tanaś).
 - Wyróżnienie wiceprzewodniczącej Zespołu Pedagogiki Medialnej - prof. UR dr hab. Marty Wrońskiej z Instytutu Pedagogiki UR. Pani Profesor została zaproszona do wzięcia udziału w badaniach *THE's Global Academic Reputation Survey* w ramach przygotowania rankingu najlepszych uczelni na świecie: Times Higher Education World University Rankings 2023. Zaproszenie zostało wysłane przez: Duncan Ross, Chief Data Officer - Times Higher Education. Wybór osób do tych badań odbywa się na podstawie dorobku publikacyjnego. Times Higher Education World University Rankings przygotowywany jest przez brytyjskie czasopismo „Times Higher Education” i publikowany corocznie od 2010 roku. Uniwersytecki ranking „THE” jest postrzegany, obok *Academic Ranking of World Universities* (zwyczajowo nazywany rankingiem szanghajskim) i *QS World University Rankings*, jako jedno z trzech najchętniej śledzonych zestawień tego typu na świecie.
 - Organizacja „Objazdowego Festiwalu Filmowego WATCH DOCS. Prawa Człowieka w Filmie” na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Poświęcone tematyce praw człowieka festiwale są organizowane m.in. w Pradze, Amsterdamie, Nowym Jorku, a od roku 2001 w Warszawie. Organizatorem festiwalu warszawskiego „Międzynarodowego Festiwalu Filmowego WATCH DOCS. Prawa Człowieka w Filmie” jest Helsińska Fundacja Praw Człowieka. W prezentowanych filmach pokazywane są często sytuacje przemilczane przez oficjalne źródła informacji. Od 2003 roku możliwe jest organizowanie festiwali objazdowych, będących przeglądami filmowymi opartymi na repertuarze festiwalu warszawskiego z ubiegłego roku. Helsińska Fundacja Praw Człowieka wraz z Kołem Naukowym „Włącznik”, którego opiekunką naukową jest prof. UŚ dr hab. Edyta Widawska – członkini Zespołu Pedagogiki Medialnej przy KNP PAN - organizują „Objazdowy Festiwal Filmowy WATCH DOCS. Prawa Człowieka w Filmie”. W ramach festiwalu odbywają się pokazy filmów dokumentalnych dotyczących praw człowieka wraz z dyskusjami, panelami dyskusyjnymi, warsztatami i spotkaniami z osobami czynnie działającymi na rzecz praw i wolności człowieka. Celem festiwalu jest poszerzenie wiedzy osób biorących w nim udział w obszarze praw człowieka, uwrażliwienie oraz pobudzenie do refleksji i działania na rzecz praw człowieka. Wykorzystanie narzędzi edukacji medialnej dla upowszechniania idei praw człowieka jest w podejmowanym działaniu kluczowe.
6. Współpraca naukowa i organizacyjna członków Sekcji i Zespołu Pedagogiki Medialnej KNP PAN przy Wydziale I Nauk Humanistycznych i Społecznych Polskiej Akademii Nauk sprzyja również powstawaniu prac awansowych na poziomie rozpraw doktorskich i habilitacyjnych. Przykładem niech służy obroniona w 2021 roku na Wydziale Pedagogicznym Akademii Ignatianum

w Krakowie, a przygotowana pod kierunkiem prof. nadzw. dr hab. Matusza Niecia przy współpracy z promotorem pomocniczym dr Ireną Pulak rozprawa doktorska Wojciecha Biela „*Stosowanie nowych mediów w indywidualnym procesie uczenia się młodzieży do egzaminu zawodowego (na przykładzie badania opinii osób przygotowujących się do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie)*”. Do problematyki pedagogiki kultury i mediów sięgała również dysertacja Małgorzaty Minchberg „*Interdyscyplinarna edukacja przez sztukę*”, powstała pod kier. prof. APS dr hab. Macieja Tanasia (promotor pomocniczy dr Marek Siwicki). Ponadto - praca doktorska Piotra Karasia „*Wykorzystanie platform e-learningowych w szkołach ponadpodstawowych. Stan aktualny i perspektywy rozwoju*”, napisana pod kierunkiem dr hab. Marty Wrońskiej, prof. UR, promotor pomocniczy dr Jakub Czopek, a obroniona 26 października 2021 roku. Doktorant i członek Zespołu Pedagogiki Medialnej przygotował swoją dysertację i zrealizował badania tuż przed wybuchem pandemii, nie mógł więc przewidzieć, że podjęta tematyka stanie się wkrótce szczególnie istotna w obliczu całkowicie nowej i zaskakującej sytuacji – wybuchu ogólnoswiatowej pandemii. Nieco wcześniej zostały obronione dysertacje: Grzegorza Polańskiego „*Kompetencje społeczne osób pokolenia X i Y w kontekście mediatyzacji rzeczywistości*”, napisana pod kierunkiem: ks. prof. UR dr hab. Janusza Miąso (promotor pomocniczy dr Magdalena Wasylewicz) na Uniwersytecie Rzeszowskim, jak również - Adama Konopnickiego „*Wykluczenie, inkluzja i emancypacja we współczesnym cyfrowym świecie*”, powstała pod kierunkiem prof. dr hab. Mirosławy Nowak-Dziemianowicz (promotor pomocniczy dr Zofia Remiszewska) w Akademii WSB w 2020 r.

Przygotowywane są również kolejne, cenne rozprawy habilitacyjne. W 2021 roku stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu uzyskała dr Agnieszka Iwanicka, a dr Marek Siwicki z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej zgłosił jako osiągnięcie habilitacyjne opublikowaną w 2021 r. monografię „*Nowe podwórka współczesnego dzieciństwa*”. Osoby te są członkami Zespołu Pedagogiki Medialnej.

13.04.2022r, na ostatnim spotkaniu Zespołu podjęto inicjatywę cyklicznych seminariów naukowych, na których prezentowane będą i dyskutowane prace powstające w poszczególnych ośrodkach akademickich.

Członkowie Sekcji i Zespołu Pedagogiki wymieniają się wynikami podejmowanych badań oraz dzielą refleksją naukową w zakresie pedagogiki medialnej na wielu międzynarodowych oraz krajowych konferencjach naukowych, spotkaniach KNP PAN, posiedzeniach Oddziału PAN w Krakowie, seminariach naukowych Sekcji Pedagogiki Kultury Popularnej, Sekcji Pedagogiki oraz Sekcji Pedagogiki Szkoły KNP PAN, a także Zespołu Międzynarodowych Badań Porównawczych KNP PAN, Rady Naukowej Muzeum Harcerstwa i innych, a w tym - na dwóch ogólnopolskich seminariach naukowych zorganizowanych przez Zespół Pedagogiki Medialnej. Każdorazowo gromadziły one badaczy z wielu ośrodków akademickich w Polsce:

1. Seminarium Sekcji i Zespołu Pedagogiki Medialnej KNP PAN „*Analiza osiągnięć naukowych Zespołu Pedagogiki Medialnej w okresie pandemii, wojny na granicach oraz powszechnej infodemii*” oraz wystąpienie ks. prof. UR dr hab. Janusz Miąso: „*Symbole wielkanocne w kulturze polskiej*”. Uniwersytet Rzeszowski i Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Teams, on-line. Rzeszów - Warszawa, dnia 13 kwietnia 2022 r. (prowadzący: Janusz Miąso, Marta Wrońska, Maciej Tanaś, organizacja: Sylwia Galanciak, Janusz Miąso, ponad 30 uczestników).

2. Seminarium naukowe Sekcji i Zespołu Pedagogiki Medialnej KNP PAN „*O potrzebie nowej szkoły*”. Uniwersytet Rzeszowski i Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Teams, on-line. Rzeszów - Warszawa, dnia 18.12.2020 (prowadzący: Janusz Miąso, Marta Wrońska, Maciej Tanaś, organizacja: Sylwia Galanciak, Janusz Miąso, kilkudziesięciu uczestników).

Maciej Tanaś

Warszawa, dnia 21.04.2022 roku